

КОСТИК Е. Р.,

адвокат, доктор філософії в галузі права,
асистент кафедри цивільного права
та процесу юридичного факультету
(Львівський національний університет
імені Івана Франка)

УДК 347.91:643.86]:342.7(477) "20"

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.2.13>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано питання щодо правового регулювання послуг у сфері психічного здоров'я в Україні. Актуальність теми зумовлена тим, що в Україні стрімко зросла кількість бажаючих скористатися послугами психологів, психотерапевтів, а також і психіатрів. Проте, зазначена діяльність немає належного правового регулювання, що зумовило необхідність прийняття ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні». Таким чином, варто проаналізувати окремі його норми для з'ясування які ж послуги можуть вважатися послугами у сфері психічного здоров'я, дослідити чи не містить цей закон прогалин та якими законодавчими актами регулюються послуги психологів, психотерапевтів, а також і психіатрів.

Для забезпечення поставлених мети та завдання наукового дослідження авторкою здійснено порівняльну характеристику низки законодавства України, яке регулює послуги у сфері психічного здоров'я, а саме: «Про психіатричну допомогу», «Про соціальні послуги», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про захист прав споживачів» у діючій та новій редакції та, звичайно, Цивільний кодекс України. Окрім того, авторкою досліджено наукові праці провідних науковиць України у сфері медичного права А.А. Герц та І.Я. Сенюти, а також доповідь судді Верховного Суду В.І. Крата на конференції, яка стосувалася ролі та значення Основ законодавства України про охорону здоров'я для системи охорони здоров'я і забезпечення прав людини, що дозволило сформулювати власні висновки та пропозиції щодо дефініції «психологічна послуга». Поза увагою не залишено і судову практику, зокрема, проаналізовано рішення судів першої та апеляційної інстанцій у справі щодо розмежування медичної послуги та делікту.

Авторкою у статті проведено детальний аналіз понять «психічне здоров'я», «допомога у сфері психічного здоров'я», «послуга у сфері психічного здоров'я», досліджено види допомоги у сфері психічного здоров'я, на підставі чого виокремлено що саме може вважатися послугою у сфері психічного здоров'я. Окрім того, авторкою запропонована дефініція «психологічної послуги», досліджено яку послугу у сфері психічного здоров'я можна вважати медичною, у чому полягає різниця між психологічною послугою та деліктом, а також продовжено дискусію щодо розмежування понять «медична допомога» та «медична послуга».

Ключові слова: послуга, цивільно-правове регулювання, договір, правочин, зобов'язання.

Kostyk. E. R. Legal regulation of mental health services in Ukraine

The article analyzes the issues of legal regulation of mental health services in Ukraine. The relevance of the topic is due to the fact that in Ukraine

the number of people wishing to use the services of psychologists, psychotherapists, and psychiatrists has rapidly increased. However, this activity lacks proper legal regulation, which necessitated the adoption of the Law of Ukraine “On the Mental Health Care System in Ukraine”. By the way, it is worth analyzing its individual provisions to find out what services can be considered mental health services, to investigate whether this law contains gaps and what legislative acts currently regulate the services of psychologists, psychotherapists, and psychiatrists.

In order to ensure the aims and objectives of the scientific research, the author made a comparative characterization of a number of Ukrainian legislations regulating mental health services, namely: The Law of Ukraine “On Psychiatric Care”, the Law of Ukraine “On Social Services”, the Law of Ukraine “On Rehabilitation in the Healthcare Sector”, the Law of Ukraine “On the Fundamentals of Healthcare Legislation”, the Law of Ukraine “On Consumer Protection” in the current and new versions, and, of course, the Civil Code of Ukraine. In addition, the author studied the scientific works of leading Ukrainian scientists in the field of medical law A.A. Herts and I.Y. Senyuta, as well as the report of Judge of the Supreme Court of Ukraine V.I. Krat at a conference on the role and importance of the Fundamentals of Ukrainian Healthcare Legislation for the healthcare system and human rights, which allowed the author to formulate his own conclusions and proposals for the definition of the concept of “psychological service”. The author also analyzes the case law, in particular, the decisions of the courts of first instance and appellate courts in the case on the distinction between medical services and torts.

In the article, the author conducts a detailed analysis of the concepts of “mental health”, “mental health care”, “mental health service”, and examines the types of mental health care, on the basis of which she identifies what constitutes a mental health service. In addition, the author proposes a definition of a “psychological service”, examines which mental health service can be considered a medical service, what is the difference between a psychological service and a tort, and continues the discussion on the distinction between the concepts of “medical care” and “medical service”.

Key words: *assistance, civil law regulation, agreement, transaction, liabilities.*

Вступ. Турбота населення про своє психічне здоров'я, особливо в період воєнного стану в Україні, є напроцуд актуальною, що зумовило великий попит на зростання таких професій як психолог, психотерапевт, психіатр. А також набули популярності явища як коучинг, сексологія, гештальт-терапія, наставництво, нейролінгвістичне програмування, метафоричні ігри та багато інших. Результати другої хвилі дослідження «Ментальне здоров'я та ставлення українців до психологічної допомоги під час війни», яке провела компанія Gradus Research у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої Першою леді Оленою Зеленською свідчать про те, що у 2022 році психологам і психотерапевтам довіряли 26% опитаних, у 2023-му – 28%. Довіра до психіатрів зросла із 13% до 18%. Також українці стали частіше звертатися до фахівців безкоштовних гарячих ліній. Крім того, з'ясувалося, що зросла доступність надавачів психологічних послуг на території місця проживання респондентів (із 50% до 58%) [4]. Проте, такою довірою українців багато так званих спеціалістів у сфері психології почали зловживати та вводити в оману з приводу наявності в них відповідної освіти, членства в асоціаціях у сфері психології чи психіатрії або просто, пройшовши онлайн курси з психології, без практичного досвіду, вважають себе професіоналами своєї справи та починають працювати з психічним здоров'ям людей, які до них звернулися. Як результат, психічне здоров'я останніх або погіршувалося, або методика псевдоспеціалістів не давала жодного результату, що зумовило виникнення проблемних питань щодо їхньої відповідальності перед клієнтом, відшкодування шкоди та багато

інших. Така ситуація не могла довго залишатися поза увагою законодавця, адже необхідно було врегулювати вище згадані правовідносини спеціальним законом, який і був прийнятий 15.01.2025 року під назвою «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» [11]. Станом на зараз правове регулювання надання послуг у сфері психічного здоров'я складає ЦК України та інші закони, підзаконні нормативно-правові акти, які є дотичними до цієї сфери. Проте, до прийняття вище згаданого закону не існувало спеціального закону, який би регулював досліджувані правовідносини. Таким чином, актуально буде провести порівняльний аналіз чинного законодавства та безпосередньо ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні».

Постановка завдання. Метою статті є розглянути особливості правового регулювання послуг у сфері психічного здоров'я в Україні.

Результати дослідження. Дослідженню правової природи послуг як в широкому розумінні, так у вузькому, приділяли увагу у своїх працях такі науковці як В.М. Коссака, А.А. Герц, У.Б. Андрусів, О.О. Кот, І.Я. Сенюта, Н.М. Квіт та ін. Проте, правове регулювання послуг у сфері психічного здоров'я у зв'язку із прийняттям ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні», потребує комплексне дослідження.

Перш за все, необхідно з'ясувати що таке психічне здоров'я. Визначення цього поняття вперше на рівні законодавства закріплюється у п. 6 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні», відповідно до якої, психічне здоров'я – складова загального здоров'я та стан благополуччя, а не лише відсутність психічних та поведінкових розладів, за якого кожна особа може реалізувати власний потенціал, впоратися із життєвими труднощами, продуктивно і плідно навчатися та працювати, а також робити внесок у життя своєї спільноти [11].

Зазначений закон оперує ще такими поняттями як «допомога у сфері психічного здоров'я» та «послуга у сфері психічного здоров'я». Відповідно до п.п. 1,5 ч. 1 ст. 1 цього закону, допомога у сфері психічного здоров'я – будь-які дії, спрямовані на профілактику або лікування психічних розладів, подолання складних життєвих обставин чи вирішення інших проблем, що стосуються психічного здоров'я, збереження і відновлення психічних функцій, працездатності та соціальної активності людини, досягнення психологічного благополуччя, види яких визначені цим Законом. У свою чергу, послуга у сфері психічного здоров'я – визначений відповідним договором обсяг допомоги у сфері психічного здоров'я, який оплачується її замовником. Замовником такої послуги можуть бути центральні та/або місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи, у тому числі її отримувач. До видів допомоги у сфері психічного здоров'я, як передбачено ч. 1 ст. 24 вище згаданого закону належать: психосоціальна допомога; психологічна допомога; психотерапія; психологічна реабілітація; психіатрична допомога. Водночас ч. 2 цієї статті передбачає, що правові та організаційні засади забезпечення громадян психіатричною допомогою встановлені Законом України «Про психіатричну допомогу», основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг – Законом України «Про соціальні послуги», правові, організаційні та економічні засади проведення реабілітації особи з обмеженнями повсякденного функціонування у сфері охорони здоров'я – Законом України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» [11].

Розглянемо правову природу кожного із перелічених видів та з'ясуємо який із них можна вважати послугою.

Відповідно до ч. 1 ст. 25 ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні», психосоціальна допомога – це діяльність, спрямована на задоволення психологічних і соціальних потреб людей з метою покращення якості їхнього життя шляхом надання доступу до інформації про психічне здоров'я, розвитку навичок подолання стресу, психологічної стійкості і психологічного відновлення, підтримки, орієнтованої на зменшення почуття соціальної ізоляції, розвитку здатності до самовизначення і самозарядності [11].

Психологічна допомога розуміється у вище згаданому законі як комплекс заходів, спрямованих на розвиток соціально-психологічної компетентності осіб, зняття психоемоційної

напруги та гармонізацію психічного стану, розвиток психологічної стійкості та здатності до соціальної адаптації особи або групи осіб [11].

Зазначений закон дає дефініцію психотерапії – це цілісне, свідоме та планомірне застосування науково обґрунтованих психотерапевтичних методів (методів психотерапії) з метою допомоги особам у вирішенні та подоланні проблем психічного здоров'я, покращенні якості життя, запобіганні заподіяння шкоди собі або іншим особам [11].

Зазначений закон не надає чіткого визначення поняття «психологічна реабілітація», але в ст. 29 зазначається її спрямованість на сприяння відновленню, покращення функціонування особи та якості її життя шляхом поєднання психологічної і психотерапевтичної допомоги, діяльності з розвитку соціальних навичок та соціальної підтримки, залучення ресурсів громади та основні складові психологічної реабілітації [11].

Натомість визначення реабілітації міститься у ЗУ «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», під якою розуміється комплекс заходів, яких потребує особа, яка зазнає або може зазнати обмеження повсякденного функціонування внаслідок стану здоров'я або старіння у взаємодії з її середовищем [10].

Дефініція психіатричної допомоги закріплена в ЗУ «Про психіатричну допомогу», згідно із яким, це комплекс спеціальних заходів, спрямованих на обстеження стану психічного здоров'я осіб на підставах та в порядку, передбачених цим Законом та іншими законами України, профілактику, діагностику психічних розладів, лікування, нагляд, догляд, медичну та психологічну реабілітацію осіб, які страждають на психічні розлади, у тому числі внаслідок вживання психоактивних речовин [9].

Проте, аналізуючи текст ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні», можна побачити, що, на жаль, наявні поняття, які підлягатимуть надалі вільному та оціночному трактуванню, для прикладу у ч. 1 ст. 23 зазначено, що послуги у сфері психічного здоров'я, а саме психосоціальні послуги, психологічні послуги, психотерапія та послуги з психологічної реабілітації, можуть надаватися з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що передбачає комунікацію (взаємодію) двох або більше учасників (фахівців у сфері психічного здоров'я та осіб, які потребують допомоги у сфері психічного здоров'я), з метою надання допомоги у сфері психічного здоров'я або супервізії [11]. Із тексту вище згаданої статті вбачається, що законодавець вжив терміни «психологічна послуга», «психосоціальні послуги» та «послуги з психологічної реабілітації», проте не надав чіткої дефініції у самому законі, що, на мою думку, створює правовий вакуум.

Виходячи із ч. 2 ст. 24 цього закону, вважаю, що психосоціальні послуги можна ототожнювати із соціальними послугами, визначення поняття яких міститься у ЗУ «Про соціальні послуги», – дії, спрямовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб/сімей, які в них перебувають [12].

Щодо визначення поняття «послуг з психологічної реабілітації» згідно цієї норми теж дискусійна ситуація, адже ЗУ «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» не містить навіть визначення терміну «реабілітаційна послуга», проте можна побачити, що є дефініції реабілітації, реабілітаційної допомоги. Окрім того, згаданий закон містить цікаве визначення поняття «психологічна допомога в реабілітації», що полягає у діяльності, спрямованій на відновлення та підтримку функціонування особи у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній та духовній сферах із застосуванням методів психологічної та психотерапевтичної допомоги у формах психотерапії, психологічного консультування або першої психологічної допомоги [10]. Тобто, певним чином поняття «послуг з психологічної реабілітації» ототожнюються із поняттям «психологічна допомога в реабілітації», розмежовуючись у наявності договору. Щодо психологічної послуги зазначаю наступне.

Науковиця О.С. Поясник запропонувала розглядати психологічну послугу як багатоаспектну категорію, яка включає юридичний (врегульовані нормами права та договору відносини між клієнтом та виконавцем), соціальний (надання психологічної послуги майже завжди має результатом зміну поведінки людини, що спричиняє позитивні соціальні ефекти),

економічний (в умовах ринкової економіки послуга є елементом товарообігу) та власне психологічний аспект (вплив фахівця та психологічний стан клієнта) [6, с. 7]. Я вважаю, що така дефініція вжита у широкому розумінні та не дає конкретного пояснення. З огляду на вище вказане, вважаю за необхідне надати авторське визначення поняття «психологічна послуга».

ЦК України у ст. 177 передбачає, що об'єктами цивільних прав є речі, гроші, цінні папери, цифрові речі, майнові права, роботи та послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні та нематеріальні блага. Об'єкти цивільних прав можуть існувати у матеріальному світі та/або цифровому середовищі, що обумовлює форму об'єктів, особливості набуття, здійснення та припинення цивільних прав і обов'язків щодо них [14].

Відповідно до п. 17 ст. 1 ЗУ «Про захист прав споживачів» (чинна редакція станом на 16.03.2025 рік), послуга – діяльність виконавця з надання (передачі) споживачеві певного визначеного договором матеріального чи нематеріального блага, що здійснюється за індивідуальним замовленням споживача для задоволення його особистих потреб [7].

Дещо інше визначення міститься у п. 17 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про захист прав споживачів», який прийнято 10.06.2023 року, але в цій частині набуде законної сили, згідно прикінцевих та перехідних положень, через один рік з дня його опублікування, але не раніше дня припинення чи скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», послуга – договір, укладений між суб'єктом господарювання і споживачем, про вчинення певних дій або здійснення певної діяльності за завданням споживача, який зобов'язується оплатити виконавцю зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором [8].

Ч. 1 ст. 901 ЦК України передбачено, що за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором [14].

Проте, як вже було проаналізовано, що у ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» зустрічаються поняття «допомога» та «послуга». Проводячи аналогію із ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я», під медичною допомогою розуміється діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику та лікування у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами. Тоді як, послуга з медичного обслуговування населення (медична послуга) – послуга (у тому числі оцінювання повсякденного функціонування особи, реабілітаційна послуга), що надається пацієнту в закладі охорони здоров'я, реабілітаційному закладі або фізичною особою – підприємцем, яка зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та оплачується її замовником. Замовником послуги з медичного обслуговування населення можуть бути держава, відповідні органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи, у тому числі пацієнт [5].

Тоді яке ж співвідношення між цими поняттями? Слушно зазначає професорка А.А. Герц, що поняття «медична послуга» відображає цивільно-правову природу відносин цього різновиду надання медичної послуги, оскільки підставою виникнення відносин є договір. Як одна із видів послуг, медична послуга є самостійним об'єктом цивільних прав (ст. 177 ЦК України). Натомість поняття «медична допомога» є міжгалузевим і розглядається більше в контексті особистих немайнових прав фізичної особи у цивільному праві і гарантованого державою права кожної людини у сфері охорони здоров'я [2, с. 11].

Варто погодитися із думкою І.Я. Сенюти, яка вважає, що медична послуга може бути пов'язана виключно з наданням медичної допомоги чи медичним обслуговуванням і не може стосуватись усієї охорони здоров'я [13, с. 6].

Дуже влучно зауважив суддя Верховного Суду В.І. Крат у своїй доповіді «Договір про надання медичних послуг: окремі ремарки в контексті судової практики» на

науково-практичній конференції «Роль і значення Основ законодавства України про охорону здоров'я для системи охорони здоров'я і забезпечення прав людини», що серед науковців і практиків ведуться дискусії стосовно співвідношення понять «медична послуга» і «медична допомога»: яке з них ширше, яке вужче, чи, можливо, вони дорівнюють одне одному [1].

Також, на уточнююче запитання про поєднання договору та делікту В.І. Крат відповів, що договір виключає делікт. Однак у певних випадках законодавець дозволив перехід із договірної в деліктну сферу. Наприклад, встановлено неналежне виконання договору перевезення, але через аварію пасажир загинув. «Щодо надання медичних послуг можна було б піти аналогічним шляхом. І розмежувати сфери: першим має бути договір, а у виключних випадках – делікт» [1].

Варте уваги рішення Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської від 05 жовтня 2021 року у справі № 344/3764/21, яке стосується досліджуваного питання:

«Суд зазначає, не позивачка не скориставшись правом на укладення письмового договору, або правом на отримання розрахункового документу (який підтверджує факт усного договору), акту виконаних робіт, чи іншого документу який би міг засвідчити факт надання їй неякісної послуги конкретним суб'єктом господарювання. Зазначене зумовило настання для позивачки негативних юридичних наслідків, які унеможливають захист її інтересів в цивільно-правовому порядку» [3, с. 2].

Проте Івано-Франківський апеляційний суд у постанові від 11 січня 2022 року у цій справі не погодився із таким трактуванням місцевого суду. Апеляційний суд обґрунтовує свою позицію тим, що на підтвердження існування договірних відносин між сторонами позивачкою надано скріншоти екрана телефону з відображенням переписки з відповідачем у березні та серпні 2020 року (а.с. 39–48). При цьому мобільний номер телефону ОСОБА_3 відповідає вказаному ним на сайті Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань та на підставі показів свідка, в сукупності на думку суду, свідчать про те, що між сторонами дійсно існували договірні відносини щодо протезування зубів, а позивачці завдано шкоду саме з вини відповідача. Але, на думку апеляційного суду, зазначені відносини становлять делікт, посиляючись на ч. ст. 1167 ЦК України [3, с. 3].

Залишилися з'ясувати чи психологічна послуга є медичною послугою чи все-таки окремим видом послуг. Якщо брати до уваги визначення медичної послуги, яке передбачене ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я», то суб'єктами її надання можуть бути: заклад охорони здоров'я, реабілітаційний заклад або фізична особа – підприємець, яка зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики. Таким чином, якщо психологічна послуга надається вище згаданими суб'єктами, можна констатувати, що ця послуга є медичною, але, якщо ця послуга надаватиметься особою, яка здобула вищу освіту у галузі психології у вищому навчальному закладі, який не підпорядковується Міністерству охорони здоров'я України, в такому випадку вона не є суб'єктом медичної послуги, а надаватиме послугу у сфері психічного здоров'я.

Таким чином, ключовою ознакою психологічної послуги є її підстава виникнення – договір про надання психологічних послуг, який може бути укладений, на мою думку, як письмово, так й усно. Я вважаю, якщо психологічна послуга носить разовий або періодичний (сегментарний) характер – сторони можуть усно укласти такий договір, погодивши ціну, характер запиту, дату, місце, час та тривалість надання послуги. Якщо ця послуга має надаватися систематично для досягнення позитивного результату, в такому випадку доречно зазначений договір укласти в письмовій формі.

З огляду на вище вказане, психологічна послуга – це послуга у сфері психічного здоров'я, яка надається на підставі договору про надання психологічних послуг психологом, який у порядку, передбаченому законодавством, зареєстрований надавачем послуг у сфері психічного здоров'я.

Проводячи аналогію із співвідношенням понять «медична допомога» та «медична послуга», а також на підставі проведеного аналізу законодавства, можна вважати, що психологічна послуга виникатиме на підставі наявності між сторонами договору про надання психологічних послуг. У свою чергу, психологічна послуга може полягати у наданні психосоціальної та психологічної допомоги, а також психологічної реабілітації, якщо це передбачено згаданим договором. На мою думку, психіатрична допомога та психотерапія можуть, звичайно, вважатися медичною послугою, якщо між сторонами укладено договір про надання послуг. Проте, психологічна послуга не є медичною послугою, оскільки суб'єктами надання останньої можуть бути виключно фахівці із вищою медичною освітою.

Натомість за відсутності договору про надання послуг, між сторонами виникатимуть деліктні зобов'язання, а отже, наступатиме деліктна відповідальність. Проте, зазначена відповідальність матиме місце за наявності договору про надання психологічних послуг лише у виняткових випадках.

Постає питання, а яке ж тоді співвідношення послуги у сфері психічного здоров'я та психологічної послуги? У згаданій ст. 23 ЗУ «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» міститься відповідь на це питання, адже в ній конкретизовано, що належить до послуг у сфері психічного здоров'я: психосоціальні послуги, психологічні послуги, психотерапія та послуги з психологічної реабілітації [11]. Отже, психологічна послуга є одним із видом послуг у сфері психічного здоров'я.

Висновки. На підставі вищевикладеного можна зробити висновок:

Згідно авторського визначення, психологічна послуга – це послуга у сфері психічного здоров'я, яка надається на підставі договору про надання психологічних послуг психологом, який у порядку, передбаченому законодавством, зареєстрований надавачем послуг у сфері психічного здоров'я.

Психологічна послуга може полягати у наданні психосоціальної та психологічної допомоги, а також психологічної реабілітації, у випадку, якщо це передбачено договором про надання психологічних послуг.

Психологічна послуга виникатиме на підставі укладеного між сторонами договору про надання психологічних послуг. За відсутності договору про надання цих послуг, між сторонами виникатимуть деліктні зобов'язання, а отже, наступатиме деліктна відповідальність.

Послуги у сфері психічного здоров'я залежно від суб'єкта надання можуть бути також і медичними (психіатрична, психотерапія).

Психологічна послуга не є медичною послугою, оскільки суб'єктами надання останньої можуть бути виключно фахівці із вищою медичною освітою.

Психологічна послуга є одним із видом послуг у сфері психічного здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Василь Крат розповів про договір та делікт у сфері надання медичних послуг. офіційний веб-портал Судова влада України. 2022. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1348838/>.
2. Герц А.А. Договірні зобов'язання у сфері надання медичних послуг. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Київ. 2016. 41 с.
3. Крат В.І. Договір про надання медичних послуг: окремі ремарки в контексті судової практики. 2022. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2022_prezent/2022_11_21_Krat_18_11.pdf.
4. Міністерство національної єдності України. Українці стали більше довіряти психологам і психіатрам. 05.02.2024 року. URL: <https://unity.gov.ua/2024/02/05/ukrayinczi-staly-bilshe-doviryaty-psyhologam-i-psyhiatram/>.
5. Основи законодавства України про охорону здоров'я. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.
6. Поясник О.С. Цивільно-правове регулювання надання психологічних та психотерапевтичних послуг. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канди-

дата юридичних наук. Харків. 2019. 22с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/09ea62bd-ade3-45da-8bfc-141baa41bf48/content>.

7. Про захист прав споживачів. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.

8. Про захист прав споживачів. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3153-20#Text>.

9. Про психіатричну допомогу. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14#Text>.

10. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>.

11. Про систему охорони психічного здоров'я в Україні. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4223-20#Text>.

12. Про соціальні послуги. Закон України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

13. Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері надання медичної допомоги в Україні: питання теорії і практики. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Київ, 2018. 39 с.

14. Цивільний кодекс України. *Верховна Рада України*. Офіційний портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

